

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA

8581

Resolució de la consellera secretària del Consell de Govern de 22 de juliol de 2016 per la qual s'ordena la publicació de l'Acord del Consell de Govern de 17 de juliol de 2016 relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca

Antecedent

El Consell de Govern, en la sessió del dia 17 de juny de 2016, va aprovar l'Acord relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca.

Consideracions jurídiques

1. L'article 15.3 *a* del Decret 68/2012, de 27 de juliol, pel qual es regula el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, disposa que el secretari del Consell de Govern és el competent per ordenar la inserció dels acords aprovats per aquest òrgan.

2. L'article 3 del Decret 8/2015, de 2 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es determina la composició del Govern i s'estableix l'estructura de l'Administració de la comunitat Autònoma de les Illes Balears, estableix a l'apartat 1 que la persona titular de la Conselleria de Presidència exerceix la Secretaria del Consell de Govern; i, a l'apartat 2, que en els supòsits en que pertorqui la substitució d'aquest càrrec, la Secretaria del Consell de Govern ha de ser assumida per la persona titular de la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques.

Per tot això, dicta la següent

Resolució

Ordenar la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'Acord del Consell de Govern relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca, aprovat pel Consell de Govern en la sessió del dia 17 de juny de 2016, annex a aquesta Resolució.

Palma, 22 de juliol de 2016

La secretària del Consell de Govern

(per suplència de la secretària del Consell de Govern,
art. 3 del Decret 8/2015, de 2 de juliol,
de la presidenta de les Illes Balears)
Catalina Cladera i Crespi

Acord relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca

Els problemes de l'emissari de Talamanca varen ser objecte de debat a la Comissió de Medi Ambient i Ordenació Territorial del Parlament de les Illes Balears en la sessió de 21 d'octubre de 2015 (BOPIB núm. 17, de 29 d'octubre), en què es va aprovar per unanimitat una proposició no de llei mitjançant la qual:

1. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a, prèvia declaració d'emergència, iniciar els tràmits necessaris per dur a terme una ràpida substitució de l'emissari de Talamanca.
2. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a habilitar la partida pressupostària necessària per escometre la total substitució de l'emissari i la seva adaptació a les condicions necessàries en un futur proper.
3. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a cercar finançament del Ministeri de Medi Ambient per completar aquest infraestructura com a part de la construcció de la nova depuradora.
4. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a signar un conveni de col·laboració entre la Conselleria de Medi

Ambient i l'Ajuntament d'Eivissa per facilitar la gestió i la tramitació necessàries i que facilitin l'execució d'aquestes obres.

5. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a constituir una comissió de seguiment per controlar l'evolució de les obres, la seva adequació i el control de les mesures de protecció mediambientals necessàries.

Amb la mateixa preocupació s'ha expressat en diverses ocasions l'Ajuntament d'Eivissa (en el Ple de 26 de gener de 2015, entre d'altres), que compta amb una comissió de seguiment creada per a aquesta qüestió i que espera del Govern de les Illes Balears la declaració d'emergència i la intervenció immediata per a la substitució de l'emissari, cosa que ha sol·licitat a l'empara de les recomanacions i les peticions de la UNESCO per protegir les praderies de posidònia, atès que, si no s'atenen, perilla la declaració de patrimoni de la humanitat de l'entorn.

La UNESCO va declarar patrimoni de la humanitat l'acròpoli de Dalt Vila (el nucli de la ciutat d'Eivissa); les praderies de posidònia oceànica, llit de la rica biodiversitat marina de les Pitiüses, i la necròpoli feniciopúnica del puig des Molins i l'assentament fenici de sa Caleta, vestigis dels primers pobladors de les illes.

L'informe de 7 de juny de 2016 sobre l'estat de l'emissari de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) d'Eivissa (Talamanca), emès per la directora general de Recursos Hídrics, de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, exposa:

En data 3 de juny va tenir entrada a aquesta Direcció General un informe dels caps de les àrees de Gestió de Sanejament i de Planificació i Construcció, i un altre complementari de l'anterior, redactats en el marc de la investigació que es duu a terme des del Jutjat d'Instrucció número quatre d'Eivissa sobre l'emissari de Talamanca, que trobareu adjunts.

Aquests informes indiquen el següent:

- l'emissari té 31 anys i està fabricat amb fibrociment, material rígid i molt fràgil que actualment es troba molt deteriorat;
- aquest material està actualment prohibit, cosa que implica que per a les reparacions s'hagin d'utilitzar altres materials;
- la mescla de materials rígids (fibrociment) i flexibles (PVC) compromet la integritat de l'estructura i per tant l'estanquitat;
- durant els darrers deu anys hi ha hagut 16 incidències, que han anat augmentant en el temps [...];
- gran part de les incidències estan provocades per cops i desplaçaments de l'emissari, que no s'han pogut evitar tot i les mesures de vigilància i protecció que es prenen;
- la solució més adequada és la substitució de l'emissari, que s'hauria de fer amb la màxima celeritat;
- d'acord amb l'experiència de l'ABAUQUA, la tramitació ordinària d'un emissari s'allarga entre 8 i 10 anys.

Atès això, es pot concloure que a causa de l'estat de deteriorament de l'emissari cada vegada hi haurà més incidències i ruptures i és probable que cada vegada siguin pitjors.

La tramitació de la substitució de l'emissari hauria de ser d'uns tres anys i no de vuit a deu. Per la complexitat del procediment, si es recorre a la tramitació urgent (amb la reducció d'alguns terminis a la meitat), el termini global no es reduiria de manera significativa, només alguns anys.

Per tant, si l'emissari no se substitueix immediatament, és molt probable que durant els vuit a deu anys vinents hi hagi ruptures que comprometran cada vegada més l'estructura i la capacitat hidràulica de l'emissari i que comportaran danys ambientals en l'àmbit local a mitjà termini.

A això s'ha d'afegir el mal funcionament de l'EDAR d'Eivissa, fet pel qual des de l'any 2003 es preveu construir una nova depuradora. El termini d'execució d'aquesta instal·lació és de dos anys i mig com a mínim, durant els quals la qualitat de l'efluent de la depuradora continuarà essent dolenta durant l'estiu.

També s'ha de tenir en compte que quan comenci a funcionar aquesta nova instal·lació, situada a 120 m d'alçada, la pressió de l'efluent augmentarà significativament i l'emissari actual no l'aguantarà, fet que donarà lloc a més avaries i, per tant, afectarà més el medi ambient.

A la badia de Talamanca hi ha una praderia de posidònia oceànica important. Aquest tipus d'ecosistema és molt sensible als abocaments d'aigües residuals, que comporten un augment de nutrients que poden provocar l'eutrofització, que consisteix en la proliferació de fitoplàncton que impedeix que la llum travessi l'aigua i arribi a les fulles de les plantes, cosa que alhora impedeix que es produeixi la fotosíntesi i comporta un risc per a l'estabilitat de l'ecosistema. L'eutrofització també implica la deposició de matèria orgànica, l'oxidació de la qual pot provocar anòxia en el sediment amb la formació de composts tòxics que poden provocar la mort de les plantes i altres éssers vius.

La contaminació microbiològica provinent de l'emissari també representarà un augment del risc per a la salut de les persones que en facin ús, i les possibles repercussions socioeconòmiques i també l'alarma social creada a la zona derivades d'aquest augment de risc poden ser molt elevades. A això cal afegir la importància sociocultural de la zona, de la qual es tramita la declaració de patrimoni de la humanitat de la UNESCO.

Així doncs, atenent a l'antiguitat de la instal·lació i a la feblesa de l'estructura a causa de la mescla de materials constructius, és evident que cada vegada hi haurà més incidències a l'emissari, que tindran un impacte ambiental negatiu sobre el medi cada vegada més alt. Aquest impacte es pot perllongar deu anys, temps durant el qual l'impacte sobre la praderia pot ser molt greu.

Atenent a l'obligació de l'Administració hidràulica, i, per tant, de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, de protegir l'estat ecològic de les masses d'aigua costanera, no es pot permetre la continuïtat d'aquest impacte durant vuit o deu anys, i encara menys tolerar que s'agreugi durant aquest temps sense prendre les mesures adequades per evitar-ho abans que es produeixi, la qual cosa implica substituir l'emissari amb la màxima celeritat.

De l'informe sobre el risc sanitari de la ruptura de l'emissari destaca la conclusió següent:

L'Informe sobre el estado del emisario de la EDAR de Ibiza (Talamanca) y sobre las acciones impulsadas desde ABAQUA para la mejora de su funcionamiento confirma las rupturas repetidas de l'emissari, i també l'agreujament del problema amb el pas del temps, per la qual cosa recomana la substitució de l'esmentat emissari amb la major celeritat possible.

Des de la Direcció General de Salut Pública i Participació subscriu aquesta recomanació, ja que una possible ruptura completa de l'emissari ocasionaria una contaminació fecal massiva de la platja de Talamanca, amb el consegüent perill per a la salut dels banyistes, per la qual cosa seria necessari el tancament de la platja fins a l'esvaïment complet de la contaminació.

Els efectes de les ruptures no només afecten la qualitat de l'aigua o les praderies de posidònia, sinó també la seguretat a les platges, la salut dels banyistes i la imatge turística de l'illa, amb les conseqüències inherents sobre l'economia de les Illes Balears en general i de la zona en particular, la qual cosa es podria atribuir a la manca d'intervenció immediata per solucionar el problema.

D'altra banda, l'informe de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de 13 de juny de 2016 conclou que aquest emissari ha esdevingut obsolet, amb trencaments freqüents durant els deu darrers anys, en el qual s'han fet intervencions concretes que no han resolt ni poden resoldre els problemes, els quals s'han agreujat fins al punt que sobre la situació de l'emissari actualment es troben en curs diverses diligències judicials en relació amb la comissió eventual d'un delictes contra el medi ambient.

En definitiva, els informes emesos preveuen possibles i més que probables ruptures de l'emissari de Talamanca, amb risc greu d'afectar el medi marí (les praderies de posidònia) i la salut pública, que ja no es poden prevenir mitjançant intervencions concretes a causa de l'obsolescència del material originari, i constaten la necessitat imperiosa de substituir l'emissari mitjançant un procediment que permeti una intervenció administrativa immediata i urgent. Per això, es pot fer ús del mecanisme excepcional de la declaració d'emergència, atès que els informes tècnics ho justifiquen de manera adequada i qualifiquen la substitució de l'emissari d'imprescindible i urgent, a causa dels riscos mediambientals, de salut pública i socioeconòmics previsible, i el fet que aquests riscos no es poden evitar mitjançant la tramitació ordinària, que té una durada previsible d'entre vuit i deu anys, ni mitjançant la tramitació d'urgència (almenys quatre o cinc anys).

Per tot això, el Consell de Govern, a proposta conjunta de la consellera de Presidència i del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, adopta l'Acord següent:

Primer. Complir la Proposició no de llei del Parlament de les Illes Balears de 21 d'octubre de 2015, aprovada per unanimitat, per la qual s'insta el Govern de les Illes Balears a, prèvia declaració d'emergència, iniciar els tràmits per dur a terme una ràpida substitució de l'emissari de Talamanca.

Segon. Instar l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental, prèvia declaració d'emergència, perquè iniciï immediatament les obres del Projecte de substitució de l'emissari marítim de l'EDAR d'Eivissa, als efectes de l'article 113 del *Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre*.

Tercer. Encomanar a la Conselleria d'Hisenda que dugui a terme els tràmits urgents corresponents per autoritzar el lliurament dels fons suficients per atendre les despeses derivades de la substitució de l'emissari de Talamanca.

Quart. Comunicar aquest Acord al Parlament a l'efecte d'informar-lo sobre el compliment de la Proposició no de llei esmentada en el punt 1."

